

مسائل فقهیه

درسمادنده باب عالی خادده سنده
اداره مخصوصه
محل اداره :

مستطوره موافق آثار جدید مع المیزان
قبول اولتور
درج ایدیلین آثار اعاده اولتور

دین ، فلسفه ، ادبیات ، حقوق و علوم دین باحث هفته لاق رساله در

درسمادنده نسخه سی ۵۰ یاره در

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

تاریخ تاسیسی :

۱۱ نمرز ۳۲۴

درسمادنده پوسته ایله کوندریلیرسه ولایات بدلی خاندانلور.

مؤسسلری : ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

سنه لکی

القی آیانی

درسمادنده

ولایانده

مملک اجنبیه ده

۶۰
۸۰
۸۰

۳۰
۴۰
۴۰

عدد : ۳۱

۳ ربیع الاول ۳۲۷ پنجشنبه ۱۲ مارت ۳۲۵

ایکنجی جلد

علمیه دلائل شرعیه سیله برابر یتشدیرمش اولدقلری الک ماهرن ومقتدر
تلامیز واصحابلری معرفتلیله تدوین وتوضیح اولونمسنه مبنی کندیلری
سائر مجتهدین کرام ایچندن تمیز ایله کسب اشتهار ، مذهبلری ده ممالک
اسلامیه نك برر جهتمده انتشار ایدمرك الى الابد بقای نام وشانه مظهر
اولمشلردر .

ایشته محضا اسباب معروضه دن طولای بوکون بین المسلمین شایان
احترام واعتماد اوله رق یالکمز درت مذهب پایدار اولقصده در . عدد
مذکوره دائر برمخصص آرامق بی معنادر .

هان بوتون عالم اسلامیتجه یشوای دیانت طانلق ، بویله برمریت
عظمایه مظهر قلنلق نه قدر علوی بره نقبت اوله جفی محتاج بیان
اولمادینی کی ، ذوات مشار الیهم ایچندن امام ابوحنیفه حضرتلرینک
تقدم واتخاره حقیقلری ده سوز کوتورمز . زیرا جمله دن اول
علم فقهی ترتیب وتدوین ایدن مشار الیه افندمز اولدینی ویک چوق
فضائل وکالات ایله حائز رجحان بولندینی آشکارد . ائمه باقیه نك ده
علوشانلری ومزایای عالیله تفردلری غیرمینکردر . واحرازایلدکلری
اجتهاد مطلق درجه سی ایجابجه مشار الیه تقلید واتباع ایتتمکده
هربری معذوردر . هر مجتهد کندی اجتهادی حکمنجه عامل اولمق ایله
مأموردر . بناء علی ذلک کرك ائمه اربعه عصرنده ، کرك ده اول
ویا صوکره ، ظهور ایتش مذهب مستقل صاحبی یک چوق ذوام کرام
حائز موقع احترام اولمشلردر . آنلرکده علی الاکثر تألیفاتی واصحاب
واتباعی وار ایدی .

مثلا : سفیان بن سعید ثوری ، ابو ثور خالدی ، داود بن علی
ظاهری ، محمد بن جریر طبری ، ابوبکر بن خزیمه ، اسحاق بن

باب اجتهاد مسدودمیدر !

بو مسئله نك تدقیقنه مدار اولمق اوزره اولا علمای اسلامدن
برذات ایله بر طالب حق یشنده جریان ایدن محاوره یی نقل ایدیورز :
ط — باب اجتهادك مسدودتی نمدن عبادتدر ؛ بوکا ذاهب اولانلر
کینلردر ؛ سوزلرینی نهیه بنا ایدیورلر ؟

ع — بو ادعاده بولنانلر شونی دیمک ایسته یورلرکه علما ایچنده
شروط اجتهادی جامع اولان ذات قلمادینی کی بوندن صوکراده بویله
برکیمسه ظهور ایتیه جکدر . فقط بو حکمی ویرنلر ضعیفای ارباب تقلید
اولوب ؛ بونلرک نفسلرینه وثوق واعتمادلری اولمادینی کی ، ارباب همت
حققلرنده حسن ظنلری ده یوقدر . ظن ایدرلرکه عقول بشریه
دائما تدنی وانحطاط اوزره اولوب اخلاف ایچون اسلاف مرتبه سنه
ایرمک امر محالدر . حالبوکه معلوم ومقرر اولان شرائط اجتهادك
برشخصده اجتماعی هر زمان ممکندر ، فیض الهی دائم اولمسنه مبنی
بنایاه تحقیق ایتتمکده اولدینی ده مشاهده اولنقده در .

ط — شو انسداد تعبیرینک عامه ناس نظرنده کی معناسی ایله
ارباب تحقیق نزدنده کی معناسی متحدی در ؟

ع — خیر ، متجده کادر . چونکه آحادناس شوندن ، بوندن ایشتمکده
اعتقاد ایدرلرکه اهل سنتدن اولانلر ایچون مذاهب اربعه نك برینه انتساب امر
ضروریدر . بومذاهبک برینی عیناً وتامماً قبول ایتمین اهل حق عد اولتماز .
[حتی بونلرک اکثریسی حالا عناصر اربعه اعتقادنده اولوب چهار
یارکرام حضراتی کی ائمه مذاهبک درده انحصاری بوکا بنا ایدرلر
وامر طبیعی کورورلر . حالبوکه اساساً بویله بر انحصار یوقدر . آنجق
ائمه مشار الیهم حضراتی طرفندن استنباط وتقریر ایدیلن مسائل

واره بيلمك ايچون نه كې اوصاف و شرائطى حائز اولمق اقتضايدير؛
ع — اجتهد ، ادله قطعيه ايله ثابت اوليان احكام فرعيه
معرفت ايچون كتاب وسنت واجماع وقياسدن عبارت ادله شرعيه
استقصاي نظر ، يعنى هر مجتهد وسع وطاقى نسبتده امان نظر واعمال
فكر ايتمكدور ،

[قول صوابه كوره اجتهد امر متجزى اولماديغندن كنديسييه بو
منوال اوزره استنباط احكامه اقتدار حاصل اولان بر ملكه دن
عبارت اولمق وتعريف مشهور بومعنايه ارجاع اولونمق اقتضايدير .
فقاھتك عني اولان اجتهد شرعى بلاغت وسائره كې بر ملكه
نفسانيه دن عبارت قلمق امر ضروريدير . نصلكه بر شخص كلامك
شكر وشكايت ومدح وهجو كې يالكر بر شعبه سنده ابراز مهارت
ومتقضى حاله رعايت ايده بيلمكه متكلم بليغ عد اولونيورسه بعض
مسائل فرعيه يي استنباطه مقتدر اولماغلده مجتهد وفقه اوله ماز]

اوصاف و شرائط لازمه لك خلاصه اجماليه سى كتاب ايله سنتي فهم
ومواقع اجماعى جزم وكتب اصولده بيان اولونان مباحث قياسى احاطه
ايله برابر مقاصد شرعشريني معرفتن عبارت ايسده احوال وعادات
اقوامى تماماً بيلمكده مقيدور .

زيرا شريعتك بوتون اقسامى ، بالخاصه معاملات متعلق احكامى
كرك معاش ، كرك معاد اعتباريله مصالح عموميه ، يعنى
جلب منافع و درء مقاصد قضيه معقوله سته منعطفدر . بوكا رعايت
ايده بيلمك ايچون احوال نامى عارف ، الحآت زمانيه واقف اولمق
شرط اعظم اوله جنى دركاردور . برده قطعياً معلوم وثابت اولان
مسائلى خارج اجتهد براقيورلر . چونكه — مقاله سالفده ايضاح
اولندينى اوزره — ضروريات دينيه تسميه قلنان « ظلم ايله شرب خمر ك
حرمتى وصلات ايله عدالتك فرضيتى كې » احكام قطعيه ده اجتهد جريان ايتمز ؛
بناءً عليه اجتهددن مقصد اصلى حكم الهى به ظن تحصيلى اولمق
تعين ايدور . فقط مجتهدك بوطنى كندى حقنده يقين منزله سنده دره
زيرا واجب الاتباعدر . اجتهددن عاجز اولمزلرندن طولايى كنديسنه
تقليده نجبور اولانلر حقنده حكم بويده در . چونكه « فاسألوا اهل
الذكر ان كنتم لاتعلمون » بيورلمشدر . مابعدى وار

مناسرتى اسماعيل مفي

نجائب قرآنيه

سورة سباء آيت ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹

« لقد كان لسبأ في مسكنهم آية جتان عن يمين وشمال كلوا من
رزق ربكم واشكروا له بلدة طيبة ورب غفور . فاعرضوا فارسنا عليهم
سيل العرم وبدلناهم بجنتيهم جنتين ذواتى اكل خط وائل وشئ من سدر
قليل . ذلك جزيناهم بما كفروا وهل نجازى الا الكفور . وجعلنا

راهويه « رحمهم الله » حضراتك مذهبلى مؤخرأ منقرض اولان
مذاهب مضبوطه لك مشهورلرندندر .

مذاهب معروفه لك تدوين واتشارندن اول كچن اهل اسلامده
على الاكثر احاديث مشهوره واصحاب وتابعين كرامدن منقول فتاوى
معتبره ايله عامل اولوزلردى . ناس اوزرينه هيچ بر زمان بر مجتهدك
مذهبه اتباع فرض قلمش دكلدر .]

آحاد ناسك استدلال شانلرندن اولماديغنه بناءً بوسوزلردى ده
توهم محصوليدر .

تحصيل علوم ايله اشتغال ايتش اولانلرده ايكي قسمه آيريليورلر .
برقسمى بالاده مذكور ارباب تقليد اولان ضعفا دركه بونلر بيان
اولونان معناسنجه انسداد معروضه قائل اوليورلر . خلافى تقديرنده
محذور مطالعه سيله دييورلر كه : ديانت اسلاميه سالك اولانلر ك كافه سى
مذاهب معروفه لك برينه انتساب وجوبى خصوصنده متفق الكلمدر .
اكر علمى متأخرينه ده اجتهد حق ويرلسه ايدى ، امت
آره سنده تفرقه عظيمه حدوثه بادي اوله جق برطاقم مذاهب احداث
ايدرلردى . [بونلر كده بوملازمه لرى ظاهر البطلاندر . فسادينى
بالاطراف ايضاح ايده جكز .]

قسم ثانى ارباب علم و كياست اولوب جزماً بيليرلر كه بو حجرك ،
اغلاق باب اجتهدك منشأ محض سياسيدر . چونكه اهل استبداد
اولان سلاطين و امرا لك بوتون خوف و هراسلى علمندندر .
علم ايسه اجتهد ايله قائمدر . حافظ ابن عبدالبر كې اكابر علما تصريح
ايتشدر كه مقلد بالاجماع عالم دكلدر . ابن قيم جوزى ده بو اجماعى
نقل وقبول ايتشدر . حقيقت حال تماماً بومر كرده در ، زيرا بر شيئى
عالم اونى دليل ايله جازم اولاندر . مقلد ايسه يالكر فلان ذاتك شويله
بر سوزه قائل اولديغنى بيلير . بناءً عليه مقلد عالم دكل ، ناقل عد
اولنور . حتى فوغراف آلتى او كا نسبة حائز رجحان كورولور .

ط — باب اجتهدك نه زماندنبرى قاندينى ادعا اولنيور ، بونك
اوزرينه نه كې مضار ويا منافع ترتب ايتمكدور ؟

ع — قرن خامس دخول ويا خروجندن اعتباراً قاندينى ادعا
اولنمكدور . حالوكه او زماندن صوكرا كلن بك چوق علمى عظام
اجتهدده بولنشدر ودلائل شرعيه لك كندى نظرلرنده كى اقتضاسنه كوره
حكم وافتا ايتشدر . حتى علمى شافعيه دنيا لك هيچ بر زمان
مجتهددن خالى اولميه جغنى تصريح ايديورلر .

ترك اجتهدده هيچ بر منفعت كوره ميز . مضرت ايسه نوع ، نوع
محققدر ؛ بك چوقدر . مثلاً اهل عقل ، قطع طريق علم ، استقلال
فكردن محروميت كې شيلر اك بيوك مضرتدر .

اجتهادى ترك ايله اهل اسلام — ظواهر كته قصر نظر
ايدمرك — هر علمى مهممل براقديلر ، نهايت بو حاله كركقار
اولديلر .

ط — اجتهدك ماهيتى نه دن عبارتدر ؟ انسان مرتبه اجتهد